

KINNITATUD
Kaitseväe juhataja 03.05.2022
käskkirjaga nr 773

MUUDETUD
Kaitseväe juhataja 30.01.2023
käskkirjaga nr 178

Sõjaväepolitsei põhimäärus

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Sõjaväepolitsei

- (1) Sõjaväepolitsei on Kaitseväe juhataja vahetus alluvuses tegutsev Kaitseväe struktuuriüksus.
- (2) Sõjaväepolitsei nimetus inglise keeles on *Military Police of the Estonian Defence Forces*. Sõjaväepolitsei ingliskeelne lühend on „MP“.
- (3) Sõjaväepolitsei asub Tallinnas. Sõjaväepolitsei postiaadress on Rahumäe tee 4a, 13415 Tallinn.
- (4) Sõjaväepolitsei koosseisus alaliselt tegutsev struktuuriüksus on vahipataljon (inglise keeles *Guard Battalion*), mille postiaadress on Tallinna mnt 7, Paldiski, Lääne-Harju vald, 76806 Harjumaa.

§ 2. Esindamine

Oma ülesannete täitmisel esindab sõjaväepolitsei riiki ja Kaitseväge oma pädevuse piires.

§ 3. Pitsat, sümbolid ja dokumentide vormistamine

- (1) Sõjaväepolitseil ja vahipataljonil on Kaitseväe juhataja poolt kehtestatud kujundusega pitsat.
- (2) Sõjaväepolitseil ja vahipataljonil võivad olla õigusaktidega kehtestatud korras kooskõlastatud ning kinnitatud teenetemärgid ja sümbolid. Sõjaväepolitseil on lisaks ametimärk.
- (3) Sõjaväepolitsei sõidukitel, vormiriietuse pealisosadel ning sõjaväepolitsei lisavarustuse elementidel kasutatakse vajadusel eristamiseks sõna „SÕJAVÄEPOLITSEI“ või lühendit „SP“ või vastavaid ingliskeelseid vasteid.
- (4) Sõjaväepolitsei ülesannete täitmisel, mis eeldavad sõjaväepolitseiniku selget eristumist, kannavad sõjaväepolitsei koosseisus teenivad tegevvälased eritunnust või ametimärki, mille kirjelduse ja kandmise korra kehtestab Kaitseväe juhataja.
- (5) Sõjaväepolitsei ja vahipataljon kasutavad Kaitseväe dokumendiplanki.
- (6) Dokumentide vormistamisel ja pitsati kasutamisel lähtuvad sõjaväepolitsei ja vahipataljon Kaitseväe ühtsest asjaajamiskorrast.

§ 4. Koosseisu ja ametijuhendite kehtestamine

- (1) Sõjaväepolitsei ülema ametijuhendi kehtestab Kaitseväe juhataja.
- (2) Sõjaväepolitsei koosseisus oleva ameti- ja töökoha ametijuhendi ning vahipataljoni ülema ametijuhendi kehtestab sõjaväepolitsei ülem.
- (3) Vahipataljoni koosseisus oleva ameti- ja töökoha ametijuhendi kehtestab vahipataljoni ülem.
- (4) Sõjaväepolitsei koosseisus olevate ameti- ja töökohtade arvu ning liigituse kehtestab Kaitseväe juhataja.

2. peatükk

SÕJAVÄEPOLITSEI ÜLESANDED, JUHTIMINE JA ÜLESEHITUS

§ 5. Sõjaväepolitsei ülesanded

- (1) Sõjaväepolitsei põhiülesanded on sätestatud Kaitseväe korralduse seaduses ja Kaitseväe korralduse seaduse alusel kehtestatud Kaitseväe põhimääruses.
- (2) Lisaks lõikes 1 sätestatule on sõjaväepolitsei ülesanded järgmised:
  - 1) jälitustegevus oma pädevuse piires;
  - 2) sõjaväepolitsei valdkonna (sh distsipliini järelevalve ja menetlustegevus) juhtimine ja planeerimine Kaitseväes;
  - 3) muu sõjaväepolitseiiline tegevus, milleks on liiklusjärelevalve Kaitseväe sõidukite üle. Liikluse reguleerimine Kaitseväe ja Kaitseliidu sõidukite organiseeritud liikumisel ning Kaitseväe ja Kaitseliidu objektide ja vara kaitse kõrgendatud ohu korral;
  - 4) Eesti Vabariigi rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks vajalik sõjaväepolitseiiline tegevus Eesti Vabariigis ja väljaspool Eesti Vabariiki;
  - 5) oma tegevusvaldkonda kuuluvate õigusaktide eelnõude väljatöötamisel osalemine;
  - 6) oma tegevusvaldkonda kuuluvate lepingute väljatöötamise ja sõlmimise korraldamine ning lepingutega võetud kohustuste täitmise jälgimine;
  - 7) juhendmaterjalide koostamise korraldamine teistele Kaitseväe struktuuriüksustele sõjaväepolitsei vastutusalas;
  - 8) eelarve- ja rahandusalase sisendi andmine ja ostutegevuse korraldamine oma pädevuse piires Kaitseväe finantsteenuse tagamiseks;
  - 9) sõjaväepolitsei sõjaaja koosseisude üle arvestuse pidamine;
  - 10) sõjaväepolitsei sõjaaja koosseisus olevale isikkoosseisule õppekogunemise kutsete ja mobilisatsioonikäskude väljastamine;
  - 11) koostöö tegemine teiste riigi- ja kohalike omavalitsuste asutustega;
  - 12) isikute kaitse Kaitseväe korralduse seaduses sätestatud alustel ja korras;
  - 13) krüptoseadmete, riigisaladuse või muu kriitilise tähtsusega ressursi ajutine kaitse, transport ning julgestamine Eesti Vabariigis ja välisriikides;
  - 14) muude seadusest ja teistest õigusaktidest tulenevate või Kaitseväe juhataja poolt määratud ülesannete täitmine.

§ 6. Sõjaväepolitsei ülem

- (1) Sõjaväepolitseid juhib sõjaväepolitsei ülem, kelle ülesanded on sätestatud Kaitseväe korralduse seaduse alusel kehtestatud Kaitseväe põhimääruses.
- (2) Sõjaväepolitsei ülem annab oma ülesannete täitmiseks käskkirju, käske ning kirjalikke ja suulisi teenistusalased korraldusi.

- (3) Kirjalikud käsud ja korraldused vormistatakse ning registreeritakse vastavalt Kaitseväe ühtsele asjaajamiskorrale.
- (4) Sõjaväepolitsei ülema äraolekul asendab teda staabiülem, tema äraolekul uurimisjaoskonna ülem või operatiivteenistuse ülem ning viimaste äraolekul Kaitseväe juhataja poolt määratud tegevväelane.
- (5) Sõjaväepolitsei ülema vahetus alluvuses on vahipataljoni ülem, staabiülem, uurimisjaoskonna ülem, operatiivteenistuse ülem ja sõjaväepolitsei veebel.

§ 7. Sõjaväepolitsei ülesehitus

Sõjaväepolitsei koosseisus on järgmised allüksused:

- 1) staap;
- 2) uurimisjaoskond;
- 3) operatiivteenistus;
- 4) vahipataljon.

§ 8. Sõjaväepolitsei allüksuste põhiülesanded

- (1) Staabi põhiülesanded on:
  - 1) sõjaväepolitsei ülemale õigeaegselt otsuste langetamiseks vajaliku informatsiooni analüüsimine ja edastamine;
  - 2) sõjaväepolitsei valdkonna planeerimine ja analüüs;
  - 3) sõjaväepolitsei struktuuri ja paigutuse planeerimine;
  - 4) sõjaväepolitsei väljaõppe planeerimine;
  - 5) sõjaväepolitsei väljaõppetaseme ja lahinguvõime hindamine;
  - 6) sõjaväepolitsei koosseisu ja varustustabelite ajakohastamine;
  - 7) sõjaväepolitsei põhivõimete arendamine;
  - 8) sõjaväepolitsei teabehalduse korraldamine;
  - 9) sõjaväepolitsei allüksusele ohu- ja riskianalüüsi läbiviimine;
  - 10) tegevuse koordineerimine teiste Kaitseväe struktuuriüksuste ja Kaitseliiduga;
  - 11) operatiiv-, valmidus- ja mobilisatsiooniplaanide koostamises osalemine;
  - 12) staabi tööd korraldavate dokumentide väljatöötamine;
  - 13) sõjaväepolitsei allüksuse tegevuse toetuse planeerimine ja korraldamine;
  - 14) sõjaväepolitsei allüksuse relvastuse ja laskemoona planeerimine ning haldamine;
  - 15) sõjaväepolitsei allüksuse transpordi ja tehnikavahendite planeerimine ning haldamine;
  - 16) sõjaväepolitsei allüksuse varustuse haldamine ja ladustamise korraldamine;
  - 17) sõjaväepolitsei allüksuse info- ja sidesüsteemide ning süsteemielementide planeerimine ja haldamine;
  - 18) koostöö riigi ja kohalike omavalitsuste asutuste ning eraõiguslike isikutega.
- (2) Uurimisjaoskonna põhiülesanded on:
  - 1) kriminaalmenetluse läbiviimine Kaitseväes ja Kaitseliidus;
  - 2) distsiplinaarmenetluste läbiviimine Kaitseväe juhataja ja sõjaväepolitsei ülema korraldusel;
  - 3) väärteomenetluste läbiviimine Kaitseväe juhataja ja sõjaväepolitsei ülema korraldusel;
  - 4) süütegude ennetamine ja tõkestamine Kaitseväes ja Kaitseliidus;
  - 5) õigusaktidega kehtestatud korra ja ettekirjutuste täitmise kontroll Kaitseväes ja Kaitseliidus oma vastutusalas;
  - 6) Kaitseväe struktuuriüksuste poolt läbiviidavate distsiplinaarmenetluste kontroll ja juhendamine;
  - 7) aruandluse esitamine Kaitseväe juhatajale ja õiguskaitseasutustele;
  - 8) jälitustegevus sõjaväepolitsei vastutusalas, sh kaitseväeteenistusest omavoliliselt lahkunute tagaotsimise korraldamine;

- 9) väärtegade, distsiplinaarsüütegude ja kuritegude analüüs;
- 10) menetluslase koostöö korraldamine liitlaste ja siseriiklike partnerasutustega;
- 11) uurimisalase väljaõppe korraldamine sõjaväepolitsei vastutusalas.

(3) Operatiivteenistuse põhiülesanded on:

- 1) järelevalve teostamine kaitsevæedistsipliini üle Kaitsevæes ja Kaitseliidus;
- 2) liiklusjärelevalve Kaitsevæe sõidukite kasutamise üle;
- 3) liikluse reguleerimine Kaitsevæe ja Kaitseliidu sõidukite organiseeritud liikumisel;
- 4) Kaitsevæe ja Kaitseliidu objektide ja vara kaitse kõrgendatud ohu korral;
- 5) rahvusvaheliste sõjaliste kohustuste täitmisel osaleva sõjaväepolitsei ülesannetega üksuse komplekteerimise, väljaõppe ja rotatsiooni korraldamine koostöös teiste Kaitsevæe struktuuriüksustega;
- 6) sõjaväepolitsei allüksuse erialase väljaõppe läbiviimine ja planeerimine;
- 7) isikute kaitse;
- 8) operatiiv-, valmidus- ja mobilisatsiooniplaanide koostamises osalemine;
- 9) sõjaväepolitsei allüksuse väljaõppealase toetuse ja väljaõppevahendite haldamise korraldamine;
- 10) krüptoseadmete, riigisaladuse või muu kriitilise tähtsusega ressursi ajutine kaitse, transport ning julgestamine Eesti Vabariigis ja välisriikides;
- 11) distsipliini järelevalve ja julgestustegevuse alase koostöö korraldamine liitlaste ja siseriiklike partnerasutustega.

§ 9. Sõjaväepolitsei allüksuse ülem

Sõjaväepolitsei allüksuse ülema ülesanded on:

- 1) juhtida talle alluva allüksuse tööd;
- 2) korraldada allüksuse ülesannete õiguspärane, täpne ja õigeaegne täitmine;
- 3) juhtida ja koordineerida talle alluvate teenistujate tööd;
- 4) koostada oma pädevuse piires allüksuse tegevuseks vajalikud alusdokumendid;
- 5) anda sõjaväepolitsei ülemale aru allüksuse tegevusest;
- 6) kohaldada allüksuse teenistujatele ergutusi ja määrata distsiplinaarkaristusi seadusega ettenähtud korras ja alustel;
- 7) allüksuse ja isikkoosseisu täiendväljaõppe korraldamine;
- 8) teha ettepanekuid talle alluvatele teenistujatele ergutuste kohaldamiseks ja distsiplinaarkaristuste määramiseks;
- 9) esindada allüksust ning anda selle nimel arvamusi ja kooskõlastusi sõjaväepolitsei ülemale ja teistele allüksustele;
- 10) korraldada allüksuse kasutusse antud vahendite ja vara sihipärane ja otstarbekas kasutamine;
- 11) täita muid talle õigusaktidega pandud või otsese ülema poolt antud ülesandeid.

§ 10. Sõjaväepolitsei tegevuse toetamine

Sõjaväepolitsei tegevuse logistilise ja administratiivse toetuse tagavad Kaitsevæe struktuuriüksused Kaitsevæe juhataja kehtestatud korras ja ulatuses.

3. peatükk SÕJAVÄEPOLITSEI ÕIGUSED

§ 11. Tegevvälasest sõjaväepolitseiniku ja sõjaväepolitsei uurija õigused

Tegevvälasest sõjaväepolitseinikul ja sõjaväepolitsei uurijal on sõjaväepolitsei ülesannete täitmisel õigus:

- 1) kaitseväedistsipliini rikkumise või rikkumise kahtluse korral peatada iga kaitseväelane, teenistuskohustuste täitmisel olev kaitseleitlane ja Kaitseväe ning Kaitseleitide kasutuses või käsutuses olev sõiduk;
- 2) anda kaitseväelastele ja teenistuskohustuste täitmisel olevatele kaitseleitlastele korraldusi käesolevast põhimäärusest tulenevate sõjaväepolitsei ülesannete täitmise tagamiseks, sealhulgas kaitseväedistsipliini rikkumise lõpetamiseks või distsiplinaarmenetluse läbiviimisega seotud toiminguteks oma pädevuse piires;
- 3) siseneda iseseisvalt takistamatult Kaitseväe ja Kaitseleitide halduses olevatele objektidele ja hoonetesse. Sisenemine turvaalale, kus töödeldakse parajasti riigisaladust, toimub vastavalt riigisaladuse kaitset reguleerivate õigusaktide alusel;
- 4) saada oma teenistusülesannete täitmiseks vajalikku informatsiooni vahetult kõigilt kaitseväelastelt, Kaitseväes avalikus teenistuses ja töösuhtes olevatelt isikutelt ning kaitseleitlastelt.

4. peatükk

VAHIPATALJONI ÜLESANDED, JUHTIMINE JA ÜLESEHITUS

§ 12. Pataljoni põhiülesanded

Pataljoni põhiülesanded on:

- 1) sõjaaja üksuste ettevalmistamine;
- 2) Kaitseväe tseremooniade korraldamine oma vastutusalas.

§ 13. Pataljoniülem

- (1) Pataljoni juhib pataljoniülem, kes allub vahetult sõjaväepolitsei ülemale.
- (2) Pataljoniülema põhiülesanded on sätestatud Kaitseväe korralduse seaduse alusel kehtestatud Kaitseväe põhimääruses ja ametijuhendis.
- (3) Pataljoniülem annab oma ülesannete täitmiseks käskkirju, käske ning kirjalike ja suulisi teenistuslaseid korraldusi.
- (4) Kirjalikud käsud ja korraldused vormistatakse ning registreeritakse vastavalt Kaitseväe ühtsele asjaajamiskorrale.
- (5) Pataljoniülema äraolekul asendab teda operatiiv- ja väljaõppejaoskonna ülem või pataljoni ülema ettepanekul sõjaväepolitsei ülema poolt määratud tegevväelane.

§ 14. Pataljoni ülesehitus

Pataljoni koosseisus on järgmised allüksused:

- 1) operatiiv- ja väljaõppejaoskond;
- 2) tseremoniaalteenistus;
- 3) 1. õppekompanii;
- 4) 2. õppekompanii;
- 5) 3. õppekompanii.

§ 15. Pataljoni allüksuste põhiülesanded

- (1) Operatiiv- ja väljaõppejaoskonna põhiülesanded on:
  - 1) pataljoniülema nõustamine ja tema tegevuse tagamine;
  - 2) allüksustes läbiviidava välja- ja täiendusõppe planeerimine, koordineerimine, ettevalmistamine ning tagamine;
  - 3) allüksuste väljaõppetase ja lahinguvõime hoidmine, hindamine ning relvaliigi väljaõppe

arendamine;

- 4) pataljoni õppekogunemiste, sõjaliste operatsioonide, sõjaaja ning reservüksuste formeerimise ettevalmistamises ning läbiviimises osalemine;
- 5) pataljoni sõjaaja koosseisude üle arvestuse pidamises osalemine;
- 6) pataljoni sõjaaja koosseisus olevale isikkoosseisule õppekogunemise kutsete ja mobilisatsioonikäskude väljastamises osalemine;
- 7) pataljoni logistilise toetuse, töö- ja abivahendite ning meditsiinitoetuse vajaduse planeerimises osalemine;
- 8) pataljoni eelarve- ja rahandusalase sisendi andmine ning ostutegevuse korraldamine oma pädevuse piires Kaitseväge finantsteenuse tagamiseks;
- 9) pataljonile eraldatud vahendite eesmärgipärase kasutamise tagamine;
- 10) riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadusest ning selle alusel välja antud õigusaktidest tulenevate nõuete täitmine ja julgeoleku tagamine oma pädevuse piires.

(2) Tseremoniaalteenistuse põhiülesanded on:

- 1) sõjaväeliste tseremoniaalkohustuste täitmise planeerimine, ettevalmistamine ja läbiviimine;
- 2) sõjaväelise tseremoniaalvaldkonna arendamine;
- 3) osalemine tseremoniaalkohustuste täitmist nõudvate ürituste planeerimisel.

(3) Õppekompaniide põhiülesanded on:

- 1) ajateenistuse ja ajateenijate väljaõppe läbiviimine;
- 2) reservüksuste ettevalmistamine ajateenijate väljaõppe kaudu;
- 3) sõjaväeliste tseremoniaalkohustuste täitmine.

§ 16. Allüksuse ülema ülesanded

Pataljoni koosseisu kuuluva allüksuse ülem:

- 1) juhib allüksuse teenistust, tagab üksusele ja teenistujatele pandud ülesannete õigeaegse nõuetekohase täitmise;
- 2) korraldab allüksuse lahinguvalmiduse taseme hoidmise;
- 3) korraldab distsipliini ja sisekorra täitmise allüksuses;
- 4) korraldab kaitseväelaste välja- ja täiendusõppe, kinnitab koostatud õppematerjalid ja väljaõppeplaanid;
- 5) korraldab allüksuse õppekogunemiste, sõjaliste operatsioonide, sõjaaja ja reservüksuste formeerimise planeerimise ja läbiviimise;
- 6) kinnitab oma pädevuse piires üksuse tegutsemiseks vajalikud dokumendid;
- 7) juhib allüksuse väljaõpet;
- 8) korraldab allüksuse relvastuse, laskemoona, lahingutehnika ja vara nõuetekohase kasutamise, hoidmise, hooldamise ja säilitamise ning teostab nõuete täitmise üle kontrolli;
- 9) teeb pataljoniülemaile ettepanekuid isiku ametikohale määramiseks või vabastamiseks;
- 10) teeb pataljoniülemaile ettepaneku kaitseväelase auastme muutmiseks;
- 11) vastutab riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadusest ning selle alusel välja antud õigusaktidest tulenevate nõuete täitmise ja julgeoleku tagamise eest allüksuses;
- 12) korraldab allüksuse käsutusse antud hoone, rajatise ja territooriumi sihipärasest kasutamist;
- 13) tagab tervisekaitse-, tööohutus-, töötervishoiu- ja tuleohutusnõuetest kinnipidamise allüksuses;
- 14) täidab teisi õigusaktidega või otsese ülema poolt antud ülesandeid.

§ 17. Pataljoni tegevuse toetamine

Pataljoni tegevuse logistilise, administratiivse ja mobilisatsioonialase toetuse tagab Kaitseväge juhataja poolt kehtestatud korras ja ulatuses Paldiski linnakus toetuse väejuhatas.